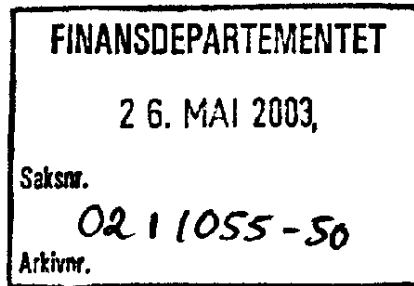

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Vår dato 22. mai 2003
Vår referanse 03/489
Saksbehandler Biørn Bogstad
Juridisk seksjon
Saksbehandlers tlf 2224 1713
Deres dato 5. mars 2003
Deres referanse 02/1055 FM GR0

Høringssak – NOU 2003: 11 Konkurransen i kollektiv livsforsikring

Statens Pensjonskasse viser til Finansdepartementets brev av 5. mars 2003, der Banklovkommissjonens utredning nr. 10 – trykt som NOU 2003: 11 – ble sendt på høring til berørte instanser. Videre viser Pensjonskassen til telefonsamtale 7. april d.å. mellom departementets Gudrun Rogdaberg og Pensjonskassens Biørn Bogstad. Pensjonskassen ble i denne samtalen gitt mulighet for å komme med merknader til utredningen, selv om vi ikke er ført opp som høringsinstans i departementets høringsbrev. Pensjonskassen har følgende merknader:

1 Generelt

Statens Pensjonskasse er ikke ordinær høringsinstans til Banklovkommissjonens innstilling. Pensjonskassen er likevel gitt anledning til å komme med merknader til innstillingen. Den tiden vi har hatt til rådighet, har vært noe kort i forhold til utredningens innhold og de forslagene som tas opp. Av den grunn har vi funnet det riktig å konsentrere oss om visse forhold knyttet til gjeldende overføringsavtale. Rent generelt vi likevel bemerke at kommissjonens forslag representerer viktige skritt på veien mot en tilnærming mellom offentlig og privat tjenestepensjon.

Banklovkommissjonen uttaler i sammendraget om kommunale pensjonsordninger (utredningens del I, punkt 0.1.3) følgende:

«I utredningens Del I kapittel 7 peker *Banklovkommissjonen* også på enkelte forhold av konkurransemessig betydning i det kommunale pensjonsmarkedet som ligger utenfor Banklovkommissjonens mandat å ta stilling til. Dette gjelder enkelte interne organisatoriske forhold i KLP samt pensjonsleverandørenes forhold til Overføringsavtalen.»

Av den gjengitte uttalelsen går det fram at Banklovkommissjonen også har tatt stilling til blant annet pensjonsleverandørenes forhold til Overføringsavtalen. Statens Pensjonskasse er som koordinerende part under Overføringsavtalen – se avtalen § 1 – usikre på en del av de vurderingene som kommisjonen gjør rundt denne avtalen. Vi viser punktene 2 til 4 nedenfor.

Statens Pensjonskasse konstaterer at kommisjonen har et annet syn på blant annet spørsmålene om Overføringsavtalen krever en garanti for eventuelle tilleggspremier og om Kommunal Landspensjonskasse (KLP) har et forsikringsrettslig ansvar for å dekke slike premier, enn det synet som så langt har vært rådende på disse spørsmålene blant partene i Overføringsavtalen. Avtalepartene har bygget på vurderinger som kom til uttrykk i Kredittilsynets brev av 16. desember 1998 og i NOU 2000: 28. Pensjonskassen forutsetter ut fra dette at forhold som berører Pensjonskassen og partene i Overføringsavtalen, blir tatt opp med Pensjonskassen og vårt fagdepartement, Arbeids- og administrasjonsdepartementet, i det videre arbeidet med saken.

Når det gjelder forholdet til Overføringsavtaleutvalgets utredning – trykt som NOU 2000: 28 – finner vi grunn til å peke på ulikheten i mandatet for arbeidet i denne utredningen og i NOU 2003: 11, hvor hensynet til konkurranse i det kommunale pensjonsmarkedet er det sentrale spørsmål. Likevel ligner forslaget om betingede rettigheter i Overføringsavtaleutvalgets utredning kapittel 20 på Banklovkommissjonens vurdering av at retten blant annet til regulering av oppsatte rettigheter er betinget av arbeidsgivers løpende premiebetaling.

Statens Pensjonskasse støtter Banklovkommissjonens forslag om en overføring av rettigheter ved tilsetting i ny stilling (lovforslaget § 8c-12). Dette kan være et viktig skritt på veien mot en harmonisering av offentlig og privat tjenstepensjon. I forhold til Pensjonskassen vil forslaget kreve en endring i lov om Statens Pensjonskasse.

2 Overføringsavtalen og forholdet til Kommunal Landspensjonskasse

Banklovkommissjonen foreslår (lovforslaget § 8b-18) en bestemmelse om at en pensjonsordning skal gå til opphør dersom et foretak med en kommunal pensjonsordning går konkurs eller avvikles på annen måte. Lovforslaget baserer seg på at det i slike situasjoner utstedes fripoliser med rett til eget overskudd.

Overføringsavtaleutvalget anbefalte i sin utredning – av hensyn til arbeidstakernes interesser – at en fremtidig overføringsavtale primært ble basert på en offentlig garanti eller en garantiforsikring for foretakene. Utvalget anbefaling gikk også ut på at det vil være ønskelig eller nødvendig å akseptere en overføringsavtale som inkluderte betingede ytelser som en del av overføringsavtalesystemet for foretakene. Etter Statens Pensjonskasses vurdering synes Banklovkomisjonens forslag å passe godt med innføring av et slikt system i Overføringsavtalen.

Banklovkomisjonen drøfter i sin utredning (del I, punkt 7.10) det rettslige grunnlaget for at Overføringsavtalen begrenser flytteretten for kommunale foretak. I punkt 7.10.1 uttaler komisjonen at «den vanlige oppfatning har vært at gjeldende lov og forskriftsverk er til hinder for at disse selskaper slutter seg til Overføringsavtalen og påtar seg de forpliktelser avtalen medfører». Videre heter det at denne «oppfatning fremgår klart både av Kredittilsynets brev av 16. desember 1998 til Statens Pensjonskasse, og av redegjørelsen i NOU 2000: 28».

Etter Banklovkomisjonens vurdering er det ikke forsikringsrettslig grunnlag for å skille mellom KLP og de andre livselskapene i spørsmålet om adgangen til å slutte seg til Overføringsavtalen. Komisjonen trekker i den sammenhengen følgende to konklusjoner:

1. Overføringsavtalen krever ikke at det må foreligge «garanti» for at eventuelle tilleggspremier dekkes dersom foretaket senere blir avviklet, og
2. KLP har ikke og kan heller ikke ha et forsikringsrettslig ansvar for å dekke slike tilleggspremier.

Til konklusjon nr. 1 – Overføringsavtalen krever ikke garanti for tilleggspremier – skal Statens Pensjonskasse bemerke at Overføringsavtaleutvalget konkluderte på en annen måte. I dette utvalget var partene i Overføringsavtalen representert, og disse partene har utvilsomt forstått avtalen slik at det må foreligge garantier for at eventuelle tilleggspremier blir dekket dersom foretaket blir avviklet. I en gjensidig bebyrdende avtale som Overføringsavtalen er – hvor refusjonsordningen er avgjørende for fordelingen av pensjonskostandene mellom partene – er det etter Pensjonskassen syn nærliggende å legge partenes forståelse av avtalen til grunn i den grad det er motstrid mellom avtalens ordlyd og den praksis som har vært fulgt.

Til konklusjon nr. 2 – KLP har under Overføringsavtalen ikke noe forsikringsrettslig ansvar for å dekke tilleggspremier for foretak som blir avvirket – baserer Banklov-kommisjonen sin vurdering på at de forsikringsvilkårene som gjelder for KLPs fellesordninger, ikke gir grunnlag for å avkreve eventuelle tilleggspremier til dekning av ikke-forsikringsbare ytelser for ansatte og andre med rettigheter opptjent i foretak som ikke lenger eksisterer. Videre forstår Pensjonskassen kommisjonen slik at den basere seg på at KLP som selskap ikke kan garantere betaling av tilleggspremier for pensjonsordninger knyttet til opphørte foretak. Det vises her til uttalelser under avsnitt 7.10.2 om hvorvidt det er forsikringsrettslig grunnlag for å skille mellom KLP og de øvrige livselskapene og kommisjonens uttalelser under avsnitt 7.10.3 om opphør av pensjonsordning for kommunalt foretak.

Statens Pensjonskasse skal til dette bemerke at praksis og forståelsen blant Overføringsavtalens parter har vært at KLP står i en annen stilling enn de andre livselskapene:

Statens Pensjonskasse inngikk i 1974 en overføringavtale med KLP om overføring av pensjonsrettigheter for personer med medlemsskap i begge pensjonsinnretninger. I den etterfølgende tid ble det inngått tilsvarende avtaler med en rekke frittstående kommunale pensjonskasser. Foranledningen til avtalen var blant annet at den lovfestede pensjonsordningen for sykepleiere var administrert av KLP.

Overføringsavtalen bygger på at pensjonsmidlene ved stillingsskifte forblir i den tidligere pensjonsordningen. Ved pensjonering mottar en arbeidstaker pensjon for hele sin ansiennitet innen det offentlige system fra den siste pensjonsordning han eller hun var medlem i, som om all pensjonsopptjening hadde skjedd i den siste ordningen. De tidligere pensjonsordninger vedkommende har vært knyttet til, refunderer løpende sin andel av pensjonen til den utbetalende ordningen.

Som nevnt over er det altså KLP som institusjon som er avtalepart og som derigjennom forplikter seg til å utbetale til pensjonisten, eventuelt refundere til andre pensjonsinnretninger, i samsvar med avtalens regler. Det var derfor naturlig for Statens Pensjonskasse å legge til grunn for avtalen at den gjensidige livsforsikringsvirksomheten KLP, med en vedtektsfestet rett til å etterutligne premier på norske kommuner og fylkeskommuner, til enhver tid måtte kunne tilfredsstillere Overføringsavtalen. Dette gjelder ikke minst for den store gruppen av fratradte medlemmer med oppsatte

pensjonsrettigheter fra tidligere arbeidsforhold, og som altså ikke lenger er knyttet til noen arbeidsgiver.

Man kan innvende at Statens Pensjonskasse burde vurdert at en del av KLPs forsikringsbestand formelt sett består av private foretak som kan avvikles, i motsetning til kommunene som er ansett som «evige» virksomheter.

Til dette er for det *første* å bemerke at de private foretakene i henhold til KLPs vedtekter bare skal kunne utgjøre en begrenset del av medlemsbestanden. I 5. utgave av vedtektene (1991) heter det for eksempel at pensjonsordning for private foretak kun kan overtas «når disse driver virksomhet som naturlig ligger under det offentlige virkeområde og som det offentlige hadde måttet drive om bedriften ikke hadde eksistert». Dette ble forstått slik at den aktiviteten virksomheten bedrev og dermed de ansattes pensjonsdekning normalt ville bli opprettholdt, selv om en konkret virksomhet skulle avvikles.

Statens Pensjonskasse har forstått det slik at KLPs vedtekter på dette punktet siden er endret, men legger til grunn at gjeldende § 1-3 i vedtektene fortsatt er ment å omfatte slike situasjoner. Det er derfor Pensjonskassens vurdering at en slik situasjon ikke bør kunne påvirke KLPs evne til å refundere pensjoner i henhold til avtalens bestemmelser i særlig grad.

For det *andre* er å bemerke at bestemmelsene i forsikringsvilkår/vedtekter med hensyn til KLPs rett til å skille ut pensjonsreservene for utgåtte medlemmer i en egen bonusgruppe med et begrenset ansvar for KLP (KLPs forsikringsvilkår § 16) – etter hva Statens Pensjonskasse kjenner til – ikke har vært praktisert i de 30 årene Overføringsavtalen har eksistert. Dette til tross for at det har gått mange virksomheter ut av KLP i disse årene. I KLP sikres dessuten det betydelige antall personer med oppsatte pensjonsrettigheter på den samme måten som øvrige medlemmer uavhengig av deres siste arbeidsgivers skjebne.

Det er denne faktiske tilstand Statens Pensjonskasse og de andre partene i Overføringsavtalen har lagt til grunn for forståelsen av KLPs evne til å tilfredsstille Overføringsavtalen. I denne forbindelse må det etter Pensjonskassens vurdering også legges vekt på den analysen Kredittilsynet har gjort av kommunale pensjonsordninger i brev av 16. desember 1998. Denne analysen bekrefter de forutsetningene som Pensjonskassen og partene i Overføringsavtalen har lagt til grunn. Analysen ble lagt til

grunn av Overføringsavtaleutvalget. I dette utvalget var også KLP representert. Pensjonskassen antar etter dette at det fortsatt er grunn til å gjøre gjeldende at KLP står i en annen stilling enn de andre livselskapene med hensyn til sikkerhet for å overholde Overføringsavtalen. Vi legger derfor til grunn at KLP fortsatt har et ansvar etter Overføringsavtalen som er i tråd med den oppfatningen som så langt har vært gjeldende.

Banklovkommisjonens forslag vil medføre behov for en endring av dagens overføringsavtale. Det er imidlertid vanskelig å si noe konkret om hvordan en ny avtale vil se ut, og den vil uansett være et resultat av forhandlinger mellom de berørte partene. I den forbindelse skal det videre bemerkes at avtalepartene vil ha begrensede fullmakter til å avtale nye vilkår. Etter lov om Statens Pensjonskasse § 46 første ledd krever slike avtaler Arbeids- og administrasjonsdepartementets samtykke.

Som nevnt over ble det av Overføringsavtaleutvalget foreslått endringer i Overføringsavtalen knyttet til medlemskap for ansatte i virksomheter som er egne juridiske personer uten en offentlig garanti for sin virksomhet. Utvalget anbefalte av hensyn til arbeidstakernes interesser at en fremtidig overføringsavtale primært ble basert på en offentlig garanti eller en garantiforsikring for foretakene. Utvalgets anbefaling gikk også ut på at det vil være ønskelig eller nødvendig å akseptere en overføringsavtale som inkluderte betingede ytelser som en del av overføringsavtalesystemet for foretakene. Etter Statens Pensjonskasses vurdering synes Banklovkommisjonens forslag å passe godt med innføring av et slikt system i Overføringsavtalen, men da for alle foretak med pensjonsordning som slutter seg til avtalen. Dette kan derfor være en mulig løsning på ny Overføringsavtale for de foretakene som i dag er med i avtalen.

Overføringsavtaleutvalgets forslag er fortsatt til behandling i Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Et annet forhold som kan få betydning for en framtidig Overføringsavtale, er KLPs pågående arbeid med en omdanning til et aksjeselskap og/eller innfusjonering/sammenslåing med et annet selskap. En slik utvikling vil klarere skille KLPs og kommunenes roller. Kommunene vil ikke lenger være eiere på grunn av at de er kunder i KLP, og KLP vil bare være en pensjonsleverandør. I denne situasjonen vil Statens Pensjonskasse kunne bidra til å tilpasse avtalen til Banklovkommisjonens forslag om at KLP ikke skal ha ansvar for de ikke forsikringsbare ytelser (G-regule-

ring, bruttogaranti og tidligpensjonering). Det får også den praktiske konsekvens at overføringsavtalens part bør være KLPs kunder (kommuner ol) og ikke KLP selv.

3 Pensjonsrettigheter ved skifte av stilling

3.1 Generelt

Banklovkommisjonen kommer ikke inn på spørsmålet om flytting mellom kommunale pensjonsordninger innenfor og utenfor Overføringsavtalen. Flytting av rettigheter fra en pensjonsordning innenfor til en pensjonsordning utenfor Overføringsavtalen kan være i strid med Overføringsavtalens § 12 første ledd, som lyder:

«Avtalen forutsettes å gjelde som en del av ansettelsesvilkårene for den som blir medlem av en pensjonsordning etter at avtalen er trådt i kraft.»

3.2 Skifte innen det offentlige pensjonsområdet

Et vesentlig punkt i den nåværende overføringsavtale er som nevnt ovenfor at det ikke overføres pensjonsmidler ved skifte av stilling. Pensjonsrettigheter opparbeides i form av et krav på at endelig pensjon beregnes ut fra den samlede tid man har vært medlem i alle pensjonsordninger innenfor Overføringsavtalens område, og oppgjør finner først sted når pensjonene utbetales (løpende refundering).

I forslaget til nye regler for kommunale pensjonsordninger i forsikringsvirksomhetsloven legges det til grunn et nytt prinsipp. Det heter i lovforslagets § 8b-7, 2. punktum:

«Skal tidligere tjenestetid fra statlig eller annen kommunal pensjonsordning medregnes, regnes tidspunktet for medlemsskapet fra et tilsvarende tidlig tidspunkt.»

Videre heter det i forslaget § 8c-12 (1):

«Blir en arbeidstaker medlem i en kommunal pensjonsordning eller pensjonsordning i Statens Pensjonskasse som har tvungen medregning av tjenestetid for medlemsskap i annen kommunal pensjonsordning, skal pensjonsrettighetene for det tidligere medlemsskap bortfalle og de midler som er knyttet til pensjonsrettighetene, overføres til den pensjonsinnretning arbeidstakeren blir medlem av.»

Dette innebærer at midlene vil følge arbeidstakeren innen det offentlige pensjons-systemet på den samme måte som ved flytting innen privat sektors ordninger etter foretakspensjonsloven/innskuddspensjonsloven. Statens Pensjonskasse støtter forslaget.

Statens Pensjonskasse ser det som naturlig at også Pensjonskassen blir omfattet av det foreslåtte systemet. Forslaget krever i så fall endringer i lov om Statens Pensjonskasse, hvor de oppsatte rettigheter er ytelsesdefinerte. Forslaget kan ha praktiske fordeler. Når arbeidstakeren skifter stilling, vil også pensjonsansvaret følge med med en gang, og refunderende ordning vil slippe den løpende overføring av pensjoner. Reglene vil i så fall kunne erstatte deler av dagens overføringsavtale. En slik overføring av midler aktualiserer for øvrig spørsmålet om en fondering av rettighetene i Pensjonskassen.

Hvis det er et opphold mellom et fratredelsestidspunkt og tiltredelsestidspunktet i en ny stilling med rett til medlemskap i en offentlig pensjonsordning, vil ikke verdien av de opptjente rettigheter være sikret i en kommunal pensjonsordning. Det vil de imidlertid på en annen måte være i Statens Pensjonskasse, siden lovens § 15 fjerde ledd bestemmer at

«Er det foretatt en alminnelig regulering av løpende pensjoner etter at en arbeidstaker [...] har fratrudd med rett til oppsatt pensjon etter § 24, skal det på pensjoneringstidspunktet foretas en tilsvarende regulering av de tidligere grunnlag som har betydning for pensjonsberegningen.»

Forslaget gjør det naturlig å vurdere et regimeskifte når det gjelder oppsatte rettigheter i Statens Pensjonskasse. Oppsatte pensjoner i Pensjonskassen og hos partene i Overføringsavtalen er i dag fullt ut ytelsesdefinerte, se lov 28. juli 1949 nr 26 om Statens Pensjonskasse (pensjonsloven) § 24. I pensjonsloven § 15 fjerde ledd er det bestemt at oppsatte pensjoner reguleres på samme måte som løpende.

Hvis Banklovkomisjonens forslag gjennomføres, innebærer det at Statens Pensjonskasse bør overføre en pengesum, beregnet som en fripolise, når et tidligere medlem blir medlem av en kommunal pensjonsordning. Hvis de kommunale pensjonsordningene ikke lenger kan regulere alle oppsatte rettigheter på samme måte som løpende pensjoner (G-regulering), tilsier hensynet til likeverdighet at heller ikke Pensjonskasse gjør dette. Det vil være relativt få virksomheter i kommunale pensjonsordninger hvor reguleringen av pensjonene ikke er sikret på grunn av virksom-

heter med begrenset ansvar. Her vil det likevel kunne være slik at liten tue kan velte et stort lass. Hvis man fortsatt skal stille krav om at pensjonsordninger som er omfattet av Overføringsavtalen er likeverdige, må det enten fortsatt sikres en lik regulering av hvilende rettigheter under avtalen, eller lov om Statens Pensjonskasse bør endres på dette punkt, slik at reguleringen av oppsatte rettigheter i Statens Pensjonskasse knyttes til en avkastningsindeks.

Vi minner for øvrig om at reguleringsbestemmelsen i Statens Pensjonskasse finnes i pensjonsloven § 42. Det er der bestemt at når lønningene reguleres, skal spørsmålet om å regulere pensjonene legges fram for Stortinget. Ved behandlingen av St. meld. nr 29 (1985-86) fastslo Stortinget prinsippet om G-regulering (NOU 1985: 8). I motsetning til de øvrige pensjonsvilkår i Pensjonskassen, representerer ikke regulering av pensjonene en juridisk rettighet.

Overføring av midler forutsetter et felles beregningsgrunnlag. Stikkord her er felles grunnlagsrente (3 %) , felles tariff og felles regulering av pensjonsgrunnlaget. Det enkleste er også å beregne rettighetene eksklusive avtalefestet pensjon, det vil si forventet pensjonsalder lik 67 år (65 år for særaldersgrense). Overføringsavtalen omfatter i dag også AFP mellom 65 og 67 år; dette må i tilfelle revurderes, siden AFP ikke lar seg finansiere gjennom pensjonsordninger etter skatteloven.

Banklovkommissjonens forslag kan sies å være et skritt mot en felles plattform for offentlig og privat tjenstepensjonering. Revisjonen kan være en nødvendig forutsetning for at offentlige pensjonsordninger i den form vi kjenner dem kan videreføres for virksomheter som skilles ut fra stat og kommuner.

3.3 Skifte til privat sektor

Statens Pensjonskasse er noe usikre på om Banklovkommissjonen åpner for overføring av opptjente pensjonsmidler fra en offentlig pensjonsordning til en privat pensjonsordning. Ut fra utredningen kapittel 9, s. 171 -172, jf. kapittel 6.2, kan det se ut til at dette ikke er tilsiktet. Lovforslaget § 8c-12 andre ledd har imidlertid en generell ordlyd, og Pensjonskassen vil ikke se bort fra at forslaget kan bli forstått som at kommisjonen åpner for overføring av midler fra en offentlig til en privat ordning. Under denne forutsetningen skal Pensjonskassen bemerke:

Banklovkomisjonens forslag åpner for at pensjonsmidler skal kunne flyttes fra offentlige til private pensjonsordninger, noe som ikke gjøres i dag. I lovforslagets § 8c-12 (2) heter det:

«Blir en arbeidstaker medlem av en pensjonsordning med foretakspensjon som har bestemmelser om medregning av tjenestetid, gjelder reglene i lov om foretakspensjon §§ 4-11 til 4-13.»

I de nevnte lovbestemmelser i foretakspensjonsloven heter det at man i den nye ordningen skal få et tillegg i tjenestetiden som tilsvarende tjenestetiden i den gamle ordningen, dersom reserven i den gamle ordning minst er så stor som den ville ha vært om den var opptjent i den nye ordning. Dersom reserven er mindre, skal den tid som godskrives, avkortes tilsvarende.

Det finnes ingen regler i foretakspensjonsloven om hvordan man skal håndtere en situasjon hvor en arbeidstaker går fra en offentlig pensjonsordning til en ordning i henhold til foretakspensjonsloven. For slike situasjoner heter det i forarbeidene (Ot.prp. nr. 47 (1998-99) s. 95): «Ved medregning må en derfor i disse tilfellene komme fram til en tenkt premiereserve som kan danne grunnlaget for medregning av tjenestetid.»

Forskjellen i kvalitet mellom offentlige og private ordninger kan både gjelde kvantifiserbare størrelse som pensjonsnivå og pensjonsalder, men like viktig er

- a) pensjonsreguleringsbestemmelsene,
- b) den fleksible pensjonsalder, og
- c) bruttogaranti.

som det er umulig å sette en fast pris for. Arbeidstakeren selv har ofte liten innsikt i slike spørsmål, og vil derfor være avhengig av et regelverk som sikrer medlemmets rettigheter. Det er således nødvendig å vurdere og beskrive hvordan slike situasjoner skal håndteres.

I utgangspunktet er Statens Pensjonskasse positiv til at pensjonsrettigheter kan overføres mellom det som i dag er offentlige og private pensjonsordninger. Dette vil bidra til mobilitet i arbeidsmarkedet i en situasjon hvor offentlig virksomhet blir fristilt. Pensjonskassen mener en slik løsning krever fondering av Pensjonskassens forpliktelser og ellers like konkurransevilkår.

4 Nærmere om visse forhold under Overføringsavtalen

4.1 Ansvar for regulering av oppsatte pensjoner m.v.

Den analyse av refusjonsordningen under Overføringsavtalen som er gjort i punkt 7.10.5 bryter med forutsetningene i et brev av 13. juli 1988 fra Forbruker- og administrasjonsdepartementet, hvor det avslutningsvis er lagt til grunn at «3. Pensjonen må reguleres på samme måte som i Statens Pensjonskasse», og «4. Oppsatte pensjoner beregnes på samme måte som i Statens Pensjonskasse.» Se omtalen av brevet i NOU 2000: 28 under punkt 4.3 på side 67. Dette var bakgrunnen for at Tromsø kommune ble avtalepart da den første kommunale pensjonsordning i et livselskap ble omfattet av Overføringsavtalen. Kommunen innestår for sikringen av de ikke forsikringsbare deler av pensjonsansvaret. De krav som ble stillet i departementets brev fra 1988 bør komme direkte til uttrykk i avtaleteksten.

Banklovkommissjonen påpeker at disse forutsetninger ikke kan bli oppfylt hvis et foretak opphører uten at noen utenfor foretaket tar ansvaret for fremtidig regulering av pensjonene. I en slik situasjon er det i dagens avtale heller ikke klarlagt om den utbetalende ordning skal fortsette å utbetale full pensjon hvis refusjonen opphører eller blir mindre enn avtalen bestemmer, for eksempel som følge av manglende regulering av pensjonene. Dette kan imidlertid ikke bety at avtalen ikke gjelder så langt den kan oppfylles av partene.

4.2 Oppsigelse av Overføringsavtalen

I punkt 7.10.3 uttales det:

«Avtalens § 11, jf § 10 forutsetter derimot ganske enkelt at en pensjonsordning som må opphøre, trer ut av avtalen senest tre måneder etter opphøret.»

Overføringsavtalen er her ikke tilpasset den situasjon at det ikke er pensjonsordningen som er avtalepart. Hvis det er en annen avtalepart, for eksempel en kommune, kommer ikke § 11 til anvendelse på samme måte. I dag er det de lovfestede pensjonsordninger, Statens Pensjonskasse, sykepleierordningen og Pensjonsordning for apoteketaten som er direkte avtaleparter. I kommunal sektor er det ellers KLP, kom-

munale pensjonskasser eller kommuner som er avtaleparter. Det er lagt til grunn at kommuner som avtaleparter ikke vil opphøre, men at ansvaret vil bli videreført etter en eventuell omorganisering.

I en konkret sak har Statens Pensjonskasse i 2002 sagt opp avtalen delvis overfor en avtalepart, jf avtalens § 9 andre ledd, som følge av at pensjonene ikke ble regulert.

* * *

Med hilsen

Steffen Sutorius (e.f.)

Ole Chr. Moen